

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL AND NATURAL RESOURCES PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№42

4 აგვისტო 2015 წ.

1. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – ცემენტის წარმოება
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „ვ.დ.ლ“, ქ. რუსთავი, მე-8 მიკრო რაიონი, 5/73
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – ქ. რუსთავი, მშენებელთა 72
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 22.07.2015 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს „თირი“

II ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებები

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, რუსთავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია შპს „ვ.დ.ლ“-ს ქ. რუსთავში ცემენტის საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის საწარმოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

გზმ-ს ანგარიშის თანახმად:

შპს „ვ.დ.ლ“-ს ცემენტის საწარმო განთავსებულია ქ. რუსთავის უკიდურეს სამხრეთ ნაწილში, გარდაბნის რაიონის საზღვარზე. საწარმოს ფართობი შეადგენს 7300 მ²-ს, ტერიტორია შემოღობილია, მოწყობილია საკანალიზაციო ქსელი, რომელიც მიერთებულია ცენტრალურ კოლექტორს. საწარმოს ტერიტორია მთლიანად მოხეტონებულია და შემოღობილია, ორი მხრიდან ესაზღვრება მოქმედი საწარმოები და ორივე მხარეს გადის საავტომობილო გზა. საავტომობილო გზების მეორე მხარესაც მოქმედი საწარმოებია განლაგებული. საწარმოსა და მის ირგვლივ ჰუმუსოვანი ფენა მთლიანად განადგურებულია.

საწარმოს განთავსების ადგილის შერჩევა შემდეგი ფაქტორების გათვალისწინებით მოხდა:

- მიწის ნაკვეთი არის არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების, მდებარეობს საწარმოო ზონაში და მოშორებულია დასახლებულ ზონას;

- საპროექტო ტერიტორია ელექტროფიცირებულია, მოწყობილია საკანალიზაციო ქსელი, ახლოსაა გზატკეცილთან და ნედლეულის მომწოდებელ საწარმოებთან;

ტექნოლოგიური ალტერნატივების განხილვა არ მოხდა, რადგან შპს „ვ.დ.ლ“-ს უკვე შეძენილი აქვს მბრუნავი წისქვილი და მტვერდამჭერი, რომელიც უზრუნველყოფს შესაბამისი სტანდარტის პროდუქციის წარმოებას და გარემოზე ზემოქმედების მინიმალურ რისკს.

იმის გათვალისწინებით, რომ საწარმო მდებარეობს საწარმოო ზონაში, ტერიტორია არასასოფლო-სანეურნეო დანიშნულებისაა, ხოლო საწარმოს ფუქციონირება დადებითად იმოქმედებს როგორც მოსახლეობის დასაქმებაზე, ასევე, ქვეყნის ეკონომიკაზე, არაქმედების ალტერნატივა უარყოფილ იქნა.

საწარმოს სიმძლავრეა 5 ტ/სთ ცემენტის წარმოება. შეძენილი ტექნოლოგიური დანადგარები წარმოდგენს გაზრდის საშუალებას არ იძლევა. საწარმოს მუშაობის რეჟიმი 12 სთ/დღეში, შესაბამისად, დღის განმავლობაში შესაძლებელია 60 ტონა ცემენტის წარმოება. საწარმოში დასაქმებული იქნება 30 კაცი.

საწარმო წლიურად აწარმოებს დაახლოებით 18000 ტონა MM-300 და MM-400 მარკის ცემენტს.

ტექნოლოგიური პროცესი მიმდინარეობს შემდეგნაირად: ნედლეული საწარმოს ტერიტორიაზე შემოიზიდება ავტოთვითმცლელელებით და ჩამოიცლება ნედლეულის მიღების დახურულ საწყობში.

საწყობიდან კლინკერი, თაბაშირი და მინერალური დანამატი დადგენილი რეცეპტის შესაბამისად ავტომტვირთავების საშუალებით, გადაიტანება ბეტონის მოედანზე და აირევა. კაზმის კომპონენტების დოზირება და შემდგომ მათი ერთმანეთში არევა წარმოებს ავტოჩამტვირთველების საშუალებით.

შემდგომ კაზმი ხვდება წისქვილის მიმღებ ბუნკერებში, ხოლო აქედან ლენტური ტრანსპორტიორის საშუალებით მიეწოდება 4,8 მეტრი სიგრძისა და 2,2 მეტრი დიამეტრის წისქვილს, რომლის ბრუნთა რიცხვი 21,5 ბრ/წთ-ია, ხოლო მასა 4840 კილოგრამია. კაზმის მიწოდების რეგულირება ხდება მკვებავი ბუნკერების ძირში განთავსებული ღიობის სიდიდისა და ლენტური კონვეიერის სიჩქარის მეშვეობით.

წისქვილში კაზმის დაფქვის შემდგომ მიღებული სხვადასხვა მარკის ცემენტი პნევმოტრანსპორტის მილის მეშვეობით გადადის ცემენტის სილოსებში (ოთხი ცალი, თითო 90 და 120 და ორი 130 ტონა).

ასპირაციისა და ცემენტის დანაკარგის აცილების მიზნით, წისქვილიდან პნევმოტრანსპორტის მეშვეობით ცემენტის გადატვირთვა ხდება მტვრის დაჭერის სისტემის - სახელოიანი ფილტრების (ეფექტურობა - 99,9%) გავლით, საიდანაც დიდი ნაწილი ბრუნდება პროდუქციის სახით, მცირე ნაწილი კი მტვერგამწოვი მილით გაიფრქვევა ატმოსფეროში.

პნევმოტრანსპორტის მუშაობისათვის აუცილებელი ჰაერის დაიჭირხვანა ხდება საკომპრესორო სადგურში.

სილოსებიდან ცემენტი მომხმარებელს მიეწოდება ცემენტმზიდებით. ერთ-ერთი სილოსი აღჭურვილია სპეციალური მოწყობილობით და ცემენტის ნაწილის დაფასოება ხდება 50 კგ-იან ტომრებში.

1 ტონა ცემენტის წარმოებისათვის ტექნოლოგიური რეგლამენტით გათვალისწინებულია:

- კლინკერი - 0,54 - 0,96ტ;
- თაბაშირი - 0,4 - 0,06ტ;
- მინერალური დანამატი - 0,05 - 0,4ტ.

პროდუქციის საწარმოებლად საჭირო ნედლეულს საწარმო შემოიტანს:

- კლინკერი, ს/ს `კასპიცემენტი`, ს/ს `რუსთავცემენტი`, ს/ს `მაკცემენტი` (სომხეთი) და საწარმო `ვერო-ცემენტი`;

- თაბაშირის ქვა - ხუდონის საბადო (სოფ.ლია) და რაჭის (მუხლის და წესის) საბადოები;

- მინერალური დანამატი - რუსთავის წიდასყარი, მარნეულისა და ბოლნისის რაიონის ბაზალტის საბადოებიდან, სამცხე-ჯავახეთის პემზის საბადოებიდან და ღორღი მდ.მტკვრის ტერასებიდან.

ნედლეულის შემოტანა მოხდება ავტოთვითმცლელებით.

საწარმო ფუნქციონირების დროს ძირითად ზეგავლენას მოახდენს ატმოსფერულ ჰაერზე. ტექნოლოგიური პროცესის დროს დამაბინძურებელი ნივთიერებების გამოყოფა ხდება ორგანიზებული და არაორგანიზებული წყაროებიდან. საწარმო აღჭურვილია მტვრის დამჭერი სახელოიანი ფილტრებით. ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა არაორგანული მტვერი ($SiO_2 < 20\%$ და $SiO_2 = 70-20\%$).

ატმოსფერული ჰაერის დაცვის ნაწილი შედგენილია „გარემოს დაცვის შესახებ“, „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ და „ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონების მოთხოვნათა შესაბამისად. ანგარიშში ასახულია ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, მისი უმთავრესი ასპექტების გათვალისწინებით, დადგენილია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები.

მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშმა აჩვენა, რომ ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ დასაშვებ მნიშვნელობებს ობიექტიდან უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან მიმართებაში, ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები.

მოქმედი ჰაერდაცვითი კანონმდებლობის შესაბამისად, შემუშავებული და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან არის შეთანხმებული „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი“.

ცემენტის საწარმოს ფუნქციონირების დროს (პროდუქციის დამზადების ეტაპზე) ხმაურის გავრცელების გაანგარიშებები ჩატარებულია ხმაურის გამომწვევი სამივე წყაროს

- ჩამტვირთველის, თვითმცლელის და ცემენტის დაფქვის წისქვილის ერთდროულად მუშაობის შემთხვევაში.

გათვლების მიხედვით საწარმოს ფუნქციონირების შედეგად საანგარიშო წერტილებთან ხმაურის დაშვებულ ნორმებზე გადაჭარბება არც დღის და არც ღამის საათებში არ არის მოსალოდნელი.

საწარმოში ტექნოლოგიურ პროცესში წყალი არ გამოიყენება. წყალი გამოიყენება მხოლოდ სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის. სასმელ-სამეურნეო წყალი საწარმოს მიეწოდება GWP-ს მიერ. საწარმოში მოწყობილი არის სანიტარული კვანძი და სასადილო. წყალი გამოიყენება მხოლოდ სანიტარული კვანძისა და ხელსაბანად. საწარმოს სრული დატვირთვით ფუნქციონირებისას ყოველდღიურად დასაქმებულია 30 კაცი. საწარმოს დღიური წყლის ხარჯი: $Q_{\text{წლ}} = 30 \times 0,045 \times 300 = 405 \text{ მ}^3/\text{წელ}$.

საწარმოში წარმოიქმნება მხოლოდ საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლები. სანიტარული კვანძი, სასადილო და ყველა სხვა წერტილი სადაც ხდება წყლის მოხმარება მიერთებულია ცენტრალურ კანალიზაციას. წვიმის წყლების ასარიდებლად მოწყობილია სანიაღვრე სისტემა.

საწარმოს ტერიტორია არ ბინძურდება სპეციფიკური ნივთიერებებით და(ან) ნავთობპროდუქტებით, ნედლეულის დასაწყობება ხდება გადახურულ საწყობში. დამზადებული პროდუქცა პნევმოტრანსპორტით წისქვილიდან პირდაპირ გადაიტვირთება სილოსებში. პროცესი მთლიანად ჰერმეტირებულია. ასევე ჰერმეტიულად იხურება სილოსებიც. შესაბამისად, სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების გაწმენდა გათვალისწინებული არ არის.

საწარმოში წარმოიქმნება მხოლოდ საყოფაცხოვრებო ნარჩენები, რომლის წარმოქმნის მოცულობის განსაზღვრა შეუძლებელია. ამიტომ საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისათვის საწარმოს ტერიტორიაზე დადგმულია ურნა, რომელიც პერიოდულად, შევსების შემთხვევაში მოხდება გატანა საყოფაცხოვრებო ნაგავსაყრელზე ქალაქის დასუფთავების სამსახურის მიერ. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ურნის მოცულობა 2 მ^3 -ია.

საწარმოში შესაძლებელია დაგროვდეს მანქანა-დანადგარებისა სარემონტო სამუშაოების დროს დაგროვილი ლითონის ჯართი, რომელიც პერიოდულად გაიტანება ჯართის მიმღებ პუნქტებში.

საწარმოს ტერიტორიაზე არ ხდება მოძრავი ტრანსპორტის რემონტი, ამიტომ სახიფათო და ტოქსიკური ნარჩენების წარმოქმნა მოსალოდნელი არ არის.

გზმ ანგარიშს ახლავს ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, რომელშიც გათვალისწინებულია ხარძარსაწინააღმდეგო აღჭურვილობის ჩამონათვალი, ავარიის შემთხვევაში და გარემოს დაბინძურების შემთხვევაში რეაგირების გეგმები.

ანგარიშს ასევე, ახლავს შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა.

გზმ ანგარიშის თანახმად საწარმოს ლიკვიდაციის შემთხვევაში გარემოს წინანდელ მდგომარეობამდე აღდგენის გზებისა და საშუალებების განსასაზღვრად შემუშავდება საწარმოს ლიკვიდაციის პროექტი. საწარმოს ლიკვიდაციის პროექტის დამუშავების პასუხისმგებლობა ეკისრება საქმიანობის სუბიექტს. საწარმოს გაუქმების პროექტი შეთანხმდება ყველა უფლებამოსილ და დაინტერესებულ ფიზიკურ და იურიდიულ პირთან.

პროექტში გათვალისწინებული იქნება: ტექნოლოგიური და გამწმენდი მოწყობილობების, ასევე ნაგებობების დემონტაჟის რიგითობა. ტერიტორიიდან ნარჩენებისა და მოხსნილი ტექნოლოგიური დანადგარების გატანისა და ტრანსპორტირების წესები.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

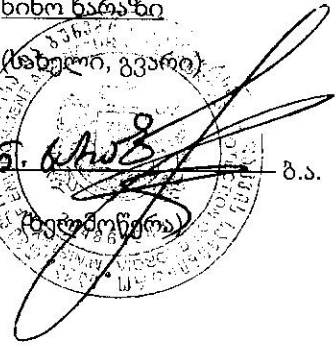
საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, შემარბილებელი ღონისძიებების, ვალდებულებებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
2. საწარმოს ექსპლუატაციაში შესვლისთანავე აცნობოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს;
3. ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს "ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში" წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების, ასევე აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების დაცვა და, შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
4. მშენებლობის და ექსპლუატაციის პერიოდში უზრუნველყოს წარმოქმნილი ნარჩენების შეგროვება, დროებითი შენახვა, გატანა. სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნის შემთხვევაში, წარმოქმნილი ნარჩენები გადასცეს სათანადო ნებართვის მქონე ორგანიზაციას მათი შემდგომი მართვის მიზნით;
5. საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში უზრუნველყოს ტექნოლოგიური მოწყობილობების და დანადგარის გამართულობაზე სისტემატიური კონტროლი ტექნიკური უსაფრთხოების სტანდარტების დაცვით;
6. ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს სამუშაო ადგილებზე მომსახურე პერსონალის შრომის უსაფრთხოების და სანიტარულ-ჰიგიენური პირობების მუდმივი კონტროლი და დაცვა;
7. გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში, ნებართვის გადაცემა განხორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით;

IV. დასკვნა

შპს „ვ.დ.ლ“-ს მიერ, გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი ცემენტის საწარმოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსის მოვალეობის შემსრულებელი

ნინო ხარაზი
(სახელი, გვარი)

ბ.ა.
(ბელმოწერა)